

14 Ιανουαρίου, 1993

[ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΟΥΡΑΝΙΑ Α. ΓΑΒΡΙΗΛ,

Αιτήτρια,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΜΕΣΩ ΕΦΟΡΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 404/92)

---

5 Ο περί Φαρμακευτικής και Δηλητηριών Νόμος, Κεφ. 254 (όπως τροποποιήθηκε) — Άρθρα 9, 4, 4(α), 7, 15, 16 του Νόμου — Ειδικά το Άρθρο 17 — Περιεχόμενο ρύθμισης — Το Συμβούλιο Φαρμακευτικής δεν έχει εξουσία να απαγορεύει σε εγγεγραμμένο φαρμακοποιό την άσκηση του επαγγέλματός του — Δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Συμβουλίου να αποφαινεται για τη διανοητική κατάσταση των φαρμακοποιών — Διαγραφή φαρμακοποιού από το μητρώο αποτελεί πειθαρχική ποινή που επιβάλλεται από το Πειθαρχικό Συμβούλιο και όχι από το Συμβούλιο Φαρμακευτικής.

10

Η προσφυγή αφορούσε απόφαση του Συμβουλίου Φαρμακευτικής να μην επιτρέψει στην αιτήτρια, εγγεγραμμένη φαρμακοποιό, να αναλάβει την ευθύνη φαρμακείου, ιδιοκτήτρια του οποίου ήταν εταιρεία, λόγω πληροφοριών περί ψυχολογικών προβλημάτων της αιτήτριας. Η επίδικη απόφαση ήταν προϊόν επανεξέτασης αφού η αρχική όμοια απόφαση του Συμβουλίου είχε ακυρωθεί στα πλαίσια άλλης προσφυγής της αιτήτριας.

15

20 Το Ανώτατο Δικαστήριο, ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση, αποφάσισε ότι:

1. Τα σχετικά με την άσκηση του επαγγέλματος ή της επιχείρησης του φαρμακοποιού και γενικά της παρασκευής, ανάμιξης και διάθεσης φαρμάκων και δηλητηριών ρυθμίζονται με τον περί Φαρμα-

κευτικής και Δηλητηρίων Νόμο, Κεφ. 254, όπως τροποποιήθηκε. Κάθε πρόσωπο που πληροί τις προϋποθέσεις του Άρθρου 9 του Νόμου, (όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 59/62), δικαιούται να εγγραφεί ως φαρμακοποιός. Η αιτήτρια εγράφηκε στο Μητρώο των Φαρμακοποιών και, επομένως, κρίθηκε ότι πληρούσε τις αναγκαίες προϋποθέσεις. Δεν τίθεται από το Νόμο ζήτημα εξασφάλισης οποιασδήποτε άδειας από εγγεγραμμένο φαρμακοποιό για να προβαίνει σε οτιδήποτε σχετίζεται με την άσκηση του επαγγέλματός του και γενικά της επιχείρησης του φαρμακοποιού. Αυτά αποτελούν αυτόματες συνέπειες της εγγραφής του.

Τίθεται ζήτημα παροχής άδειας σε ορισμένες περιπτώσεις που, όμως, δεν αφορούν εγγεγραμμένους φαρμακοποιούς. Εκείνο για το οποίο χρειάζεται έγκριση του Συμβουλίου Φαρμακευτικής, είναι η εγγραφή του οικήματος στο οποίο ο φαρμακοποιός ασκεί το επάγγελμά του.

2. Η ίδια η αιτήτρια εδώ δεν υπέβαλε οποιοδήποτε αίτημα προς το Συμβούλιο. Απλώς γνωστοποίησε το γεγονός ότι αναλάμβανε την ευθύνη του φαρμακείου ως εγγεγραμμένη φαρμακοποιός.

Ό,τι ενέπιπτε στην αρμοδιότητα του Συμβουλίου στο στάδιο εκείνο, ήταν η διεξαγωγή έρευνας αναφορικά με το αν το οίκημα που προτάθηκε ως φαρμακείο, ήταν κατάλληλο. Ούτε με αφορμή τις επιστολές της ιδιοκτήτριας εταιρείας και κυρίως της αιτήτριας της ίδιας, ούτε από οποιαδήποτε άλλη αιτία, ετίθετο ζήτημα λήψης απόφασης ως προς το δικαίωμα της αιτήτριας να ασκεί το επάγγελμά της. Η απόφαση του Συμβουλίου να μην επιτρέψει στην αιτήτρια να αναλάβει την ευθύνη του φαρμακείου, λήφθηκε καθ' υπέρβαση των εξουσιών του, όπως αυτές καθορίζονται από το Νόμο και είναι, γι' αυτό το λόγο, άκυρη. Ισοδυναμούσε με απαγόρευση άσκησης του επαγγέλματος του φαρμακοποιού που ήταν δικαίωμα της αιτήτριας συνακόλουθο της εγγραφής της στο μητρώο των φαρμακοποιών.

3. Το Άρθρο 17 του Νόμου στοχεύει στην κάλυψη εντελώς διαφορετικής ανάγκης. Είναι βέβαια γεγονός ότι μπορεί έμμεσα να εξαχθεί πως το Άρθρο αναφέρεται στα δικαιώματα των κληρονόμων στην περίπτωση που ο φαρμακοποιός, μεταξύ άλλων καθίσταται χωρίς σώας τας φρένας επειδή εκλαμβάνεται πως δεν μπορεί, εφόσον δεν έχει σώας τας φρένας, να ασκεί ο ίδιος το επάγγελμα του φαρμακοποιού. Εκείνο, όμως, που μπορεί να λεχθεί με βεβαιότητα και που είναι αυτό που έχει σημασία για τους σκοπούς της παρούσας υπόθεσης, είναι πως όποια και αν θα μπορούσε να

ήταν η ερμηνεία του Άρθρου 17 και οι επιπτώσεις του, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι ήταν αρμοδιότητα του Συμβουλίου Φαρμακευτικής να αποφανθεί ότι η αιτήτρια δεν είχε σάας τας φρένας. Ο Νόμος δεν παρέχει στο Συμβούλιο τέτοια εξουσία.

5

4. Θα μπορούσε να γίνει αναφορά στις πρόνοιες του Περί Διανοητικώς Ασθενών Νόμο, Κεφ. 252 ως προς τις επιπτώσεις από την κήρυξη κάποιου ως διανοητικώς ασθενούς, ως επεξηγηματικές του χειρισμού που έγινε με το Άρθρο 17 του Κεφ. 254. Σχετική αναφορά μπορεί να γίνει και στο Νόμο 62/70 που τροποποίησε το Κεφ. 252 και εισήγαγε πρόνοιες αναφορικά με τη διαχείριση της περιουσίας και των υποθέσεων διανοητικώς ασθενών που δεν υπόκεινται σε περιορισμό.

10

15

5. Η εγγραφή φαρμακοποιών στο μητρώο δεν είναι οριστική. Αναγνωρίζεται νομοθετικά η δυνατότητα διαγραφής. Το Δικαστήριο δε χρειάζεται όμως να το δει από αυτή τη σκοπιά. Δεν ήταν η απόφαση του Συμβουλίου να διαγράψει την αιτήτρια από το μητρώο.

20

Εν πάση περιπτώσει, η διαγραφή φαρμακοποιού από το μητρώο αποτελεί μία από τις πειθαρχικές ποινές που μπορεί να επιβάλει όχι το Συμβούλιο Φαρμακευτικής, αλλά το Πειθαρχικό Συμβούλιο.

Η προσφυγή επιτυγχάνει χωρίς έξοδα.

25

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση με την οποία δεν επιτράπηκε στην αιτήτρια να αναλάβει την ευθύνη φαρμακείου ως εγγεγραμμένη φαρμακοποιός.

30

Α.Σ. Αγγελίδης, για την Αιτήτρια.

35

Α. Βασιλειάδης, Δικηγόρος της Δημοκρατίας Α΄, για τους Καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult.

40

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ.: Το ερώτημα που πρέπει να απαντηθεί σχετίζεται με τα δικαιώματα που συνεπάγεται η εγγραφή στο Μητρώο των Φαρμακοποιών και τις εξουσίες που παρέχει ο περι Φαρμακευτικής και Δηλητηρίων Νόμος Κεφ. 254, όπως τροποποιήθηκε με τους Νόμους 59/62, 37/67, 16/79 και 28/89.

Η εταιρεία Μαρία Δημητρίου Λτδ, με επιστολή της ημερομηνίας 19 Φεβρουαρίου 1990, πληροφόρησε το Διευθυντή Φαρμακευτικής Υπηρεσίας πως θα ίδρυε φαρμακείο υπό τη διεύθυνση της αιτήτριας που ήταν εγγεγραμμένη φαρμακοποιός και ζήτησε καθορισμό ημερομηνίας για την επιθεώρηση των υποστατικών της. Με δική της επιστολή, ημερομηνίας 28 Μαρτίου 1990, η αιτήτρια πληροφόρησε το Διευθυντή πως ανέλαβε τη διεύθυνση του φαρμακείου.

Είχαν φθάσει στο Συμβούλιο Φαρμακευτικής πληροφορίες σύμφωνα με τις οποίες η αιτήτρια είχε ψυχολογικά προβλήματα και αποφασίστηκε να διερευνηθεί το ζήτημα. Η αιτήτρια είχε νοσηλευθεί στην Ψυχιατρική Κλινική του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας μεταξύ της 1ης και 12ης Φεβρουαρίου 1990. Σύμφωνα με τον Β. Πύργο, Ειδικό Ψυχίατρο, Διευθυντή της Ψυχιατρικής Κλινικής Λευκωσίας, είχε διαγνωσθεί ψυχωσική συνδρομή σχιζοφρενικού τύπου και, κατά τη γνώμη του, η αιτήτρια δεν μπορούσε να αναλάβει τη διεύθυνση του φαρμακείου μόνη της. Το παράλληλο ιατρικό πιστοποιητικό του ψυχιάτρου Κ. Θεοδώρου της Ψυχιατρικής Κλινικής Λευκωσίας αναφερόταν μόνο σε ψυχωσική συνδρομή και στη φαρμακευτική αγωγή που προσδιορίστηκε.

Το Συμβούλιο Φαρμακευτικής κατέληξε στην απόφαση πως δεν ήταν δυνατό να επιτραπεί στην αιτήτρια να αναλάβει την ευθύνη του φαρμακείου. Το κύρος αυτής της απόφασης αμφισβητήθηκε με την Προσφυγή 408/92. Κρίθηκε ότι η απόφαση είχε ληφθεί χωρίς να διεξαχθεί δέουσα έρευνα σε σχέση με την κατάσταση της υγείας της αιτήτριας και χωρίς να της δοθεί η ευκαιρία να ακουστεί, κατά παράβαση των αρχών της φυσικής δικαιοσύνης. Επομένως, η απόφαση ακυρώθηκε χωρίς να εξεταστούν οι υπόλοιποι λόγοι που πρόβαλε η αιτήτρια αναφορικά με την ακυρότητα της απόφασης που λήφθηκε.

Το Συμβούλιο Φαρμακευτικής, ενεργώντας στα πλαίσια συμβουλής από τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, προκειμένου να ανταποκριθεί στο καθήκον του για επανεξέταση του θέματος υπό το φως της απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου, αποφάσισε την πραγματοποίηση έρευνας με στόχο τη διαπίστωση της κατάστασης της υγείας της αιτήτριας. Με απόφασή του, προκάλεσε τη σύσταση ιατροσυμβουλίου, γεγονός για το οποίο ενημέρωσε την αιτήτρια. Ορίστηκαν, διαδοχικά, δυο ημερομηνίες για εξέτασή της από το ιατροσυμβούλιο. Η αιτήτρια παρέλειψε να παρουσιασθεί. Με χειρόγραφο επιστολή γνωστοποίησε την άρνησή της να υποβληθεί σε τέτοια εξέταση.

Μετά από αυτά, το Συμβούλιο Φαρμακευτικής, αφού και πάλιν εξασφάλισε νομική συμβουλή, έκρινε πως είχε υποχρέωση να προχωρήσει με την επανεξέταση του ζητήματος με τα δεδομένα που υπήρχαν· έχοντας υπόψη τη στάση που τήρησε η αιτήτρια

5 κατέληξε πως θα έπρεπε να εμμείνει στην αρχική της απόφαση. Αυτή η τελευταία απόφαση του Συμβουλίου, που γνωστοποιήθηκε στην αιτήτρια με την επιστολή του ημερομηνίας 23 Απριλίου 1992, αποτελεί το αντικείμενο της παρούσας προσφυγής.

10 Είναι η εισήγηση των καθ' ων η αίτηση πως η Προσφυγή θα πρέπει να απορριφθεί για τον απλό λόγο πως δεν μπορεί πια να παραπονείται η αιτήτρια είτε για παράλειψη διεξαγωγής από το Συμβούλιο δέουσας έρευνας είτε για παραβίαση των αρχών της φυσικής δικαιοσύνης, που ήταν οι λόγοι της ακύρωσης της πρώ-

15 της απόφασης.

Κατά την αιτήτρια, το ζήτημα δεν είναι τόσο απλό. Εγείρει θεμελιακό ζήτημα σε σχέση με το καθόλου δικαίωμα του Συμβουλίου να απαγορεύσει στην αιτήτρια να διευθύνει φαρμακείο.

20 Αυτό, κατά την εισήγησή της, είναι δικαίωμα της σύμφυτο προς το γεγονός της εγγραφής της ως φαρμακοποιού στο σχετικό μητρώο έτσι που να μην τίθεται ζήτημα παροχής άδειας από το Συμβούλιο. Επισήμανε συναφώς πως ουδέποτε ζήτησε τέτοια άδεια αλλά μόνο γνωστοποίησε, όπως όφειλε, το γεγονός της

25 ανάληψης της ευθύνης του φαρμακείου της εταιρείας.

Δέχθηκε ο δικηγόρος των καθ' ων η αίτηση πως πραγματικά δεν υπάρχει ρητή πρόνοια στο Νόμο, άμεσα καλυπτική της διαδικασίας που ακολουθήθηκε και της απόφασης που λήφθηκε. Εισηγήθηκε, όμως, πως προκύπτει έμμεσα τέτοια εξουσία από τις

30 πρόνοιες του Άρθρου 17 του Νόμου (όπως αναριθμήθηκε). Θα αναφερθώ στο άρθρο αυτό στο κατάλληλο σημείο.

Τα σχετικά με την άσκηση του επαγγέλματος ή της επιχείρησης του φαρμακοποιού και γενικά της παρασκευής, ανάμειξης και διάθεσης φαρμάκων και δηλητηρίων ρυθμίζονται με τον περί Φαρμακευτικής και Δηλητηρίων Νόμο, Κεφ. 254, όπως τροποποιήθηκε, (βλ. ανωτέρω). Κάθε πρόσωπο που πληροί τις προϋποθέσεις του

35 Άρθρου 9 του Νόμου, όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 59/62, δικαιούται να εγγραφεί ως φαρμακοποιός. Η αιτήτρια εγγράφηκε στο Μητρώο των Φαρμακοποιών και, επομένως, κρίθηκε ότι πληρούσε τις αναγκαίες προϋποθέσεις. Κάθε εγγεγραμμένος φαρμακοποιός είναι, κατά το νόμο, εξουσιοδοτημένος πωλητής φαρμάκων και δηλητηρίων στο κοινό και έχει γενικά το δικαίωμα να ασκεί

40

την επιχείρησή του φαρμακοποιού για δικό του λογαριασμό ή για λογαριασμό άλλου. (Βλ. τα Άρθρα 4, 4(α) και 7 του Νόμου).

Δεν τίθεται από το νόμο ζήτημα εξασφάλισης οποιασδήποτε άδειας από εγγεγραμμένο φαρμακοποιό για να προβαίνει σε ο,τιδήποτε σχετίζεται με την άσκηση του επαγγέλματός του και γενικά της επιχείρησης του φαρμακοποιού. Πράγματι, τα πιο πάνω, αποτελούν αυτόματες συνέπειες της εγγραφής του.

Τίθεται ζήτημα παροχής άδειας σε ορισμένες περιπτώσεις που, όμως, δεν αφορούν εγγεγραμμένους φαρμακοποιούς και δε χρειάζεται να μας απασχολήσουν. Εκείνο για το οποίο χρειάζεται έγκριση του Συμβουλίου Φαρμακευτικής, είναι η εγγραφή του οικήματος στο οποίο ο φαρμακοποιός ασκεί το επάγγελμά του. Σύμφωνα με το Άρθρο 15 του Νόμου (όπως αναριθμήθηκε), ο φαρμακοποιός οφείλει να υποβάλει αίτηση στο Συμβούλιο για την εγγραφή του φαρμακείου του. Το Συμβούλιο είναι εφοδιασμένο με διακριτική εξουσία και μπορεί να αρνηθεί την εγγραφή. Αυτό, όμως, για λόγους σχετικούς με το οίκημα που πρόκειται να στεγάσει την επιχείρηση του φαρμακοποιού και όχι με το πρόσωπο του ίδιου του φαρμακοποιού. Όπως προβλέπει το Άρθρο 15 (4) το Συμβούλιο μπορεί για καλό και επαρκή λόγο, διατυπωμένο εγγράφως, να αρνηθεί την εγγραφή οικήματος ή ακόμα να διαγράψει από το μητρώο οίκημα που κατά τη γνώμη του είναι ή έχει καταστεί ακατάλληλο για το σκοπό της διεξαγωγής σ' αυτό της επιχείρησης του φαρμακοποιού.

Ο Νόμος ρυθμίζει ειδικά τη διεξαγωγή της επιχείρησης του φαρμακοποιού από εταιρείες. Το Άρθρο 16 του Νόμου (όπως αναριθμήθηκε), αναγνωρίζει σε εταιρείες τη δυνατότητα να ασκούν την επιχείρηση του φαρμακοποιού χωρίς να είναι εγγεγραμμένες ως φαρμακοποιοί νοουμένου ότι

- (α) η επιχείρηση και οποιοσδήποτε κλάδος αυτής βρίσκεται κάτω από την προσωπική διεύθυνση και έλεγχο φαρμακοποιού (εννοείται εγγεγραμμένου φαρμακοποιού),
- (β) Αντίγραφο του πιστοποιητικού σύστασης της εταιρείας έχει κατατεθεί στο Συμβούλιο και
- (γ) οι υπόλοιπες πρόνοιες του Νόμου περιλαμβανομένων των προνοιών του Άρθρου 15 που αναφέρονται στην εγγραφή του οικήματος στο οποίο θα διεξάγεται η επιχείρηση, τηρούνται.

Εταιρεία που ασκεί την επιχείρηση του φαρμακοποιού σύμφωνα με τις πρόνοιες αυτές, θεωρείται ως εξουσιοδοτημένος πωλη-

τής δηλητηρίων και εφόσον ο εγγεγραμμένος φαρμακοποιός που διευθύνει και ελέγχει την επιχείρηση είναι μέλος του διοικητικού της συμβουλίου, μπορεί να περιγράφει το οίκημά της ως φαρμακείο και γενικά να εμφανίζεται ως επιχείρηση φαρμακοποιών.

5

Όπως έχω σημειώσει από την αρχή, η εταιρεία Μαρία Δημητρίου Λτδ πληροφόρησε το Διευθυντή Φαρμακευτικών Υπηρεσιών αναφορικά με την πρόθεσή της να ιδρύσει φαρμακείο αναφέροντας και το όνομα της φαρμακοποιού που θα ανέλαμβανε τη διεύθυνση και τον έλεγχό του. Επρόκειτο για την αιτήτρια που, όπως προκύπτει από το πιστοποιητικό σύστασης της εταιρείας που επισυνάφθηκε σε μεταγενέστερη επιστολή του δικηγόρου της εταιρείας, ήταν μέλος του διοικητικού της συμβουλίου. Η εταιρεία ζήτησε, όπως σημείωσα, επιθεώρηση του οικημάτων της, με πρόδηλο σκοπό την εγγραφή του σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου. Στην αγόρευση του δικηγόρου των καθ' ων η αίτηση γίνεται αναφορά σε αίτημα της αιτήτριας να της επιτραπεί να λειτουργεί φαρμακείο. Δεν υποβλήθηκε τέτοιο αίτημα. Η ίδια η αιτήτρια δεν υπέβαλε οποιοδήποτε αίτημα προς το Συμβούλιο. Απλώς γνωστοποίησε το γεγονός ότι ανέλαμβανε την ευθύνη του φαρμακείου ως εγγεγραμμένη φαρμακοποιός.

Ό,τι ενέπιπτε στην αρμοδιότητα του Συμβουλίου στο στάδιο εκείνο, ήταν η διεξαγωγή έρευνας αναφορικά με το αν το οίκημα που προτάθηκε ως φαρμακείο, ήταν κατάλληλο. Ούτε με αφορμή τις επιστολές της εταιρείας και κυρίως της αιτήτριας της ίδιας ούτε από οποιαδήποτε άλλη αιτία ετίθετο ζήτημα λήψης απόφασης ως προς το δικαίωμα της αιτήτριας να ασκεί το επάγγελμά της. Η απόφαση του Συμβουλίου να μη επιτρέψει στην αιτήτρια να αναλάβει την ευθύνη του φαρμακείου, λήφθηκε καθ' υπέρβαση των εξουσιών του όπως αυτές καθορίζονται από το Νόμο και είναι, γι' αυτό το λόγο, άκυρη. Ισοδυναμούσε με απαγόρευση άσκησης του επαγγέλματος του φαρμακοποιού που ήταν δικαίωμα της αιτήτριας συνακόλουθο της εγγραφής της στο μητρώο των φαρμακοποιών.

Το Άρθρο 17 του Νόμου δε διαφοροποιεί την κατάσταση. Πρέπει πρώτα να το παραθέσω.

40 “Notwithstanding anything contained in this Part of this Law -

(a) if a pharmacist dies, or becomes of unsound mind or is adjudged bankrupt or enters into a composition or scheme of arrangement with his creditors, under any law relating to

bankruptcy in force for the time being, his heirs may, with the permission of the Board and subject to such directions and conditions as the Board may, in its discretion, deem fit to impose, carry on the business and it shall not be necessary for such heirs to be registered, provided that such business is continued only under the personal management and control of a pharmacist and for such period not exceeding five years as the Board may decide:"

5

(b) the heirs of a pharmacist carrying on a business in accordance with the provisions of paragraph (a) of this section shall be authorized sellers of poisons within the meaning of this Law, and it shall be lawful for them to use any title, emblem or description which might have been lawfully used by the pharmacist whose heirs they are".

10

15

(Σε μετάφραση):

“Ανεξάρτητα από ο,τιδήποτε περιέχεται στο μέρος αυτό του Νόμου -

20

(α) αν φαρμακοποιός αποβιώσει, ή καταστεί χωρίς σώες τις φρένες ή κηρυχθεί σε πτώχευση ή προέλθει σε συμβιβασμό ή σε σχέδιο διευθέτησης με τους πιστωτές του δυνάμει οποιοιδήποτε εκάστοτε ισχύοντος Νόμου σχετικά με πτώχευση, οι κληρονόμοι του μπορούν, με την άδεια του Συμβουλίου και τηρουμένων οποιωνδήποτε οδηγιών και όρων που το Συμβούλιο μπορεί, στα πλαίσια της διακριτικής του εξουσίας, να θεωρήσει σκόπιμο να επιβάλει, να διεξάγουν την επιχείρηση και δεν θα είναι απαραίτητο για τους κληρονόμους αυτούς να εγγραφούν, νοουμένου ότι αυτή η επιχείρηση συνεχίζεται μόνο κάτω από την προσωπική διεύθυνση και έλεγχο φαρμακοποιού και για τέτοια περίοδο που δεν θα υπερβαίνει τα πέντε χρόνια ως το Συμβούλιο ήθελε αποφασίσει:

25

30

35

(β) Οι κληρονόμοι φαρμακοποιού που διεξάγουν επιχείρηση σύμφωνα με τις πρόνοιες της παραγράφου (α) του άρθρου αυτού θα είναι εξουσιοδοτημένοι πωλητές δηλητηρίων κατά την έννοια του Νόμου αυτού και θα είναι νόμιμο γι' αυτούς να χρησιμοποιούν οποιοδήποτε τίτλο, έμβλημα ή περιγραφή που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί νόμιμα από το φαρμακοποιό του οποίου είναι κληρονόμοι.”

40

Είναι φανερό πως το άρθρο αυτό στοχεύει στην κάλυψη εντελώς διαφορετικής ανάγκης. Είναι βέβαια γεγονός ότι μπορεί έμμεσα να εξαχθεί πως το άρθρο αναφέρεται στα δικαιώματα των κληρονόμων στην περίπτωση που ο φαρμακοποιός, μεταξύ άλλων, καθίσταται χωρίς σώες τις φρένες επειδή εκλαμβάνεται πως δεν μπορεί, εφόσον δεν έχει σώες τις φρένες, να ασκεί ο ίδιος το επάγγελμα του φαρμακοποιού. Εκείνο, όμως, που μπορεί να λεχθεί με βεβαιότητα και που είναι αυτό που έχει σημασία για τους σκοπούς της παρούσας υπόθεσης, είναι πως όποια και αν θα μπορούσε να ήταν η έρμηνεία του Άρθρου 17 και οι επιπτώσεις του, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι ήταν αρμοδιότητα του Συμβουλίου Φαρμακευτικής να αποφανθεί ότι η αιτήτρια δεν είχε σώες τις φρένες. Ο Νόμος δεν παρέχει στο Συμβούλιο τέτοια εξουσία.

Ο δικηγόρος της αιτήτριας εισηγήθηκε πως το κατα πόσον η αιτήτρια είχε ή όχι σώες τις φρένες δε θα μπορούσε καν να είναι το αντικείμενο διοικητικής έρευνας. Επικαλέσθηκε σχετικά το περι Διανοητικώς Ασθενών Νόμο, Κεφ. 252 και ειδικά τις ερμηνευτικές του διατάξεις ως προς το ποιός θεωρείται διανοητικώς ασθενής και ακόμα τις επόμενες διατάξεις του ως προς το πώς κηρύσσεται κάποιος ως διανοητικώς ασθενής. Το Κεφ. 252, θεωρεί ότι ο όρος διανοητικώς ασθενής σημαίνει φρενοβλαβή και περιλαμβάνει ηλίθιο και οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο που δεν έχει σώες τις φρένες και προσδιορίζει δικαστική διαδικασία στα πλαίσια της οποίας διεξάγεται η αναγκαία έρευνα και τελικά διαπιστώνεται και κηρύσσεται πρόσωπο ως διανοητικώς ασθενής.

Θα έλεγα ότι διακρίνω βάση στην εισήγηση αυτή αν και θα πρέπει να διευκρινιστεί πως δε νομίζω πως είναι για το Δικαστήριο, σ' αυτή τη διαδικασία, να αποφανθεί ως προς το ποιές δυνατότητες υπήρχαν. Θα μπορούσε πάντως να γίνει αναφορά και στις πρόνοιες του Κεφ. 252 ως προς τις επιπτώσεις από την κήρυξη κάποιου ως διανοητικώς ασθενούς ως επεξηγηματικές του χειρισμού που έγινε με το Άρθρο 17 του Κεφ. 254. Σχετική αναφορά μπορεί να γίνει και στο Νόμο 62/70 που τροποποίησε το Κεφ. 252 και εισήγαγε πρόνοιες αναφορικά με τη διαχείριση της περιουσίας και των υποθέσεων διανοητικώς ασθενών που δεν υπόκεινται σε περιορισμό.

Η εγγραφή φαρμακοποιών στο μητρώο δεν είναι οριστική. Αναγνωρίζεται νομοθετικά η δυνατότητα διαγραφής. Δε χρειάζεται όμως να δω το ζήτημα από αυτή τη σκοπιά. Δεν ήταν η απόφαση του Συμβουλίου να διαγράψει την αιτήτρια από το μητρώο. Προκύπτει από την απόφαση που λήφθηκε, πως το Συμ-

βούλιο εννοούσε να παραμείνει η αιτήτρια εγγεγραμμένη στο Μητρώο Φαρμακοποιών αλλά να μη μπορεί να ασκεί το επάγγελμά της. Εν πάση περιπτώσει, η διαγραφή φαρμακοποιού από το μητρώο αποτελεί μια από τις πειθαρχικές ποινές που μπορεί να επιβάλει όχι το Συμβούλιο Φαρμακευτικής αλλά το Πειθαρχικό Συμβούλιο αφού διαπιστώσει τη διάπραξη κάποιου από τα πειθαρχικά αδικήματα που προβλέπει ο περι Φαρμακοποιών (Σύλλογοι, Πειθαρχία και Ταμείο Συντάξεων) Νόμος του 1972 (Ν. 39/72), όπως τροποποιήθηκε με τους Νόμους 66/81 και 61/88.

5

Αναπτύχθηκαν από το δικηγόρο της αιτήτριας διαζευκτικοί λόγοι ακυρότητας της προσβαλλόμενης πράξης. Ενόψει της απόφασης στην οποία έχω καταλήξει αναφορικά με την ανυπαρξία εξουσίας έκδοσης απόφασης όπως η προσβαλλόμενη από το Συμβούλιο Φαρμακευτικής, δε θα ασχοληθώ και με τους λόγους εκείνους. Υπάρχει μόνο μια λεπτομέρεια που δεν πρέπει να αφήσω απαρατήρητη. Ο δικηγόρος της αιτήτριας χαρακτήρισε την απόφαση του Συμβουλίου για εξέταση της αιτήτριας από ιατροσυμβούλιο ως “πρόφαση εν αμαρτίαις”. Αυτή η μομφή είναι εντελώς άδικη και δεν είχε τη θέση της. Όλα τα στοιχεία δείχνουν πως το Συμβούλιο ωθήθηκε στις ενέργειές του από αίσθημα ευθύνης και πρόθεση υπεύθυνου χειρισμού ενός πολύ σοβαρού θέματος.

10

15

20

Για τους πιο πάνω λόγους η προσφυγή πετυχαίνει. Η προσβαλλόμενη απόφαση ακυρώνεται. Καμιά διαταγή για έξοδα.

25

Η προσφυγή πετυχαίνει χωρίς διαταγή για έξοδα.